north wales economic ambition board
bwrdd uchelgais economaidd gogledd cymru

ADRODDIAD I FWRDD UCHELGAIS ECONOMAIDD GOGLEDD CYMRU
12 Mehefin, 2020

TEITL: *Cytundeb Llywodraethu 2*

AWDUR: *Iwan G. D. Evans, Swyddog Monitro - Awdurdod Lletya*

---

1. PWRPAS YR ADRODDIAD

1.1. Pwrpas yr adroddiad yw cyflwyno Cynllun GA2 wedi'i ddiweddaru i'r Bwrdd ac adrodd ar ddeilliannau'r Gweithdy Llywodraethu.

2. Y PENDERFYNIAD A GEISIR

2.1. Cymeradwyo'r adroddiad.

2.2. Cymeradwyo'r Cynllun Prosiect Cytundeb Llywodraethu 2 diwygiedig yn ddarostyngedig i dderbyn diweddariad yn nghyfarfod nesaf y Bwrdd.

3. Y RHESYMAU DROS Y PENDERFYNIAD

3.1. Mae cytundeb y bartneriaeth danategol a'r fframwaith llywodraethu yn allweddol i gytuno ar Gytundeb Llywodraethu 2 cynhwysfawr ("GA2"). Mae'r adroddiad yn amlinellu deilliannau allweddol y Gweithdy Llywodraethu fel sail ar gyfer symud ymlaen â'r gwaith hwn.

4. CEFNDIR AC YSTYRIAETHAU PERTHNASOL

4.1. Adroddwyd ar gynllun prosiect arfaethedig GA2 i'r Bwrdd Uchelgais ym mis Mai 2019. Fe wnaeth hyn amlinellu'r camau a ragwelwyd ar gyfer paratoi'r ddogfen fel paratoad i lofnodi'r cynllun twf terfynol. Mae cynllun diwygiedig drafft sy'n adnabod y camau sydd wedi'u cymryd a'r camau gweithredu nesaf wedi'i amgáu gyda'r adroddiad hwn fel ***Atodiad 1***. I grynhoi, rydym bellach mewn sefyllfa lle mae'r ddogfen ddrafft a baratowyd gan ein hymgynghorwyr arbenigol, Pinsents, wedi bod allan am sylwadau gan y sefydliadau Partner. Er ein bod wedi derbyn rhai ymatebion, rydym yn dal i aros am rai eraill.

4.2. Mae GA2 yn ddogfen sy'n cyfundrefnu perthynas ac ymrwymiad y partïon yn bennaf, ynghyd â'u cyfrifoldebau a'u hatebolrwydd ynghyd â sefydlu'r fframwaith llywodraethu cefnogol. Rwyf wedi atodi crynodeb o gynnwys GA2 fel ***Atodiad 2*** a gellir ei rannu'n fras yn dair elfen:

1. Llywodraethu
2. Perthynas Partneriaid
3. Materion Cyfreithiol a Thechnegol

4.3. Mae'r gwaith hyd yma wedi galluogi datblygu GA2 drafft sy'n cymryd sawl elfen o GA1. Hefyd, mae'n adlewyrchu'r newid allweddol o GA1 i GA2, sef o gefnogi'r cais a'r broses gymeradwyo i fod yn gytundeb ar gyfer cyflawni'r Cynllun Twf a'r Weledigaeth Twf. Gall hefyd ddarparu'r sail ar gyfer Cydweithio pellach ac ehangach yn y dyfodol.

4.4. Cynhaliwyd gweithdy aml-ddisgyblaethol ar 14 Chwefror, 2020 i archwilio materion llywodraethu allweddol ynghylch paratoi GA2. Rhoddodd hyn gyfle i adnabod a deall y materion y mae angen cytuno arnynt neu eu datrys rhwng y Partneriaid. Bydd y datrysiadau hyn hefyd yn hysbysu'r gwaith o gwblhau GA2 cytûn. Mae'r isod yn grynodeb o'r Materion Allweddol a adnabuwyd a'r ymatebion posib.

5. MATERION ALLWEDDOL

Cwestiwn / Sylw	Ymateb Arfaethedig
5.1. STRWYTHUR LYWODRAETHOL Mae GA1 wedi amlinellu strwythur o is-bwyllgorau posib. Mae hyn yn cynnwys cyfanswm o bum is-bwyllgor sy'n creu strwythur llywodraethu sylweddol posib sy'n gymesur i rôl gyfredol y Bwrdd Uchelgais. Bydd unrhyw strwythur llywodraethu hefyd yn gorfod cyd-fynd â'r strwythurau Llywodraethu Rhaglenni a Phrosiectau angenrheidiol o amgylch y Cynllun Twf. Mae Is-fwrdd Trafnidiaeth wedi'i sefydlu ond nid oes yr un Is-fwrdd ffurfiol arall wedi'i sefydlu eto. Ystyriwyd bod angen hyblygrwydd ar y Bwrdd Uchelgais i greu strwythur a fydd yn cefnogi ac yn hyrwyddo ei swyddogaethau.	**Dylai ffurf llywodraethu'r is-strwythurau fod wedi'i dirprwyo'n llwyr i'r Bwrdd Uchelgais Economaidd yn GA2**
5.2. AELODAETH Y BWRDD Ystyriwyd bod yr aelodaeth gyfredol yn gytbwys ac yn gynhwysol ond mae'n bosib y bydd angen ystyried sut mae grwpiau eraill e.e. y sector gwirfoddol yn rhyngweithio â'r Bwrdd Uchelgais.	**Adolygu rheolau gweithdrefn fel rhan o ddatblygu GA2.**
5.3. ATEBOLRWYDD Y BWRDD UCHELGAIS (Partneriaeth) A yw'r materion sydd wedi'u cadw'n ôl i'r cyrff Partner y rhai iawn? Yn gyffredinol, ystyriwyd bod y Materion sydd wedi'u cadw'n ôl i'r Partneriaid yn briodol. Roedd angen diffinio ffiniau a hyblygrwydd ar gyfer y Bwrdd Uchelgais ynghylch penderfyniadau allweddol megis amrywio Rhaglenni a Phrosiectau. Mae'r materion sydd wedi'u cadw'n ôl i'r Partneriaid yn GA1 yn cynnwys yn benodol: • Cymeradwyo GA2; • Cymeradwyo a mabwysiadu unrhyw Gynlluniau Busnes; • Cytuno ar unrhyw gynnydd i amlen fforddiadwyedd Parti; • Cymeradwyo unrhyw gynnydd i Gyfraniad y Partïon; • Cymeradwyo'r Gyllideb Flynyddol yn unol â Chymal 11.4 (Cyllideb Flynyddol);	**Mae GA2 yn sefydlu'r cysyniad o "Gynllun Busnes Cyffredinol" sy'n Fater a gedwir yn ôl. Byddai ystod y ddirprwyaeth a'r hyblygrwydd ar gyfer y Bwrdd Uchelgais wedi'i diffinio o fewn y ddogfen honno.** **Mae angen cadarnhau'r Cynllun Busnes Cyffredinol arfaethedig fel tasg ar gyfer y Rhaglen Waith Gyffredinol gan y bydd yn ddogfen allweddol wrth fwrw ymlaen â'r Cytundeb Twf Terfynol a GA2 ar gyfer penderfyniad.**

• Cymeradwyo gwariant ychwanegol y tu hwnt i Gyllideb Flynyddol gymeradwy'r Corff Atebol a gedwir ar ran y Partïon fel sydd wedi'i nodi yng Nghymal 11.4 (Cyllideb Flynyddol); • Diwygiadau i delerau'r Cytundeb hwn; • Creu cwmni masnachu awdurdod lleol dan Ddeddf Llywodraeth Leol 2003.	
5.4. CRAFFU Sut allai craffu rhanbarthol weithio orau? Sut ddylid rheoli pwerau galw i mewn? Roedd y model craffu a ffafriwyd yn seiliedig ar Bwyllgorau Craffu Awdurdodau Lleol rhanbarthol presennol. Fe'u hystyriwyd yn allweddol i'r berthynas a'r cyfathrebu "mainc cefn". Roedd sgôp ar gyfer creu fframwaith a fyddai'n hwyluso craffu effeithiol gan bob corff Partner.	**Datblygu fframwaith Craffu Awdurdod Lleol yn seiliedig ar y chwe Phwyllgor Craffu statudol cyfredol.**
5.5. BWRDD CYFLAWNI BUSNES A yw rôl y Bwrdd Cyflawni Busnes yn eglur? Beth ddylai ei rôl fod yn GA2 ar gyfer cam cyflawni'r Cynllun Twf? Ystyriwyd bod y Bwrdd Cyflawni Busnes yn allweddol i berthynas y sector preifat gyda'r Bwrdd Uchelgais. Mae'r strwythur llywodraethu yn ei le, yn y bôn, ond mae angen datblygu ei rôl a'i statws o fewn prosesau'r Swyddfa Rhaglen a'r Bwrdd Uchelgais yn ystyrlon.	**Bydd telerau'r Bwrdd Cyflawni Busnes wedi'u cynnwys yn GA2 ond gyda phŵer wedi'i ddirprwyo i'r Bwrdd Uchelgais i ddiwygio fel sydd angen.**
5.6. Y GRŴP GWEITHREDOL A yw'r trefniadau cyfredol rhwng y Grŵp Gweithredol a'r Bwrdd Uchelgais yn gweithio i chi e.e. y Grŵp Gweithredol yn gweithredu fel lle i glirio adroddiadau'r Bwrdd? A yw trefniadau cefnogi'r Grŵp Gweithredol yn eglur ac yn gweithio'n dda? Yn gyffredinol, mae'r trefniadau'n ymddangos yn briodol, ond mae angen sicrhau bod GA2 yn adlewyrchu'r ymarfer sydd wedi'i ddatblygu'n gyfredol a'r rhyng-berthynas gyda'r Swyddfa Rhaglen wrth fwrw ymlaen.	**Dylai'r Grŵp Gweithredol adolygu'r cylch gorchwyl cyfredol gyda'r nod o hysbysu'r gwaith o ddrafftio GA2.**
5.7. CYFNOD CLOI I MEWN A ydych chi'n fodlon gyda Chyfnod 'Cloi i mewn' tan yr Adolygiad Porth cyntaf, gyda'r angen am 12 mis o rybudd? Derbyniwyd y cysyniad o gyfnod cloi i mewn, ond byddai tynnu'n ôl o'r Bartneriaeth wedi hynny hefyd angen darpariaethau er mwyn gwarchod y Partneriaid rhag y goblygiadau ariannol.	**Mae'r GA2 drafft yn seiliedig ar y dull hwn, ond mae angen gwneud gwaith manwl ar sefydlu'r paramedrau a'r atebolrwydd.**

5.8. GWEITHIO'N EHANGACH YN RHANBARTHOL	
Sut ddylem ni weithio gyda'r 'grwpiau ymgynghorol' a'r 'grwpiau rhanddeiliaid' megis y Bartneriaeth Sgiliau Rhanbarthol a'r Bartneriaeth Twristiaeth?	**Mae angen adnabod y cyrff rhanbarthol ac eraill sy'n gyrff ymgynghorol posib a sut a dan pa amodau y maen nhw'n cefnogi a hysbysu gwaith y Bwrdd Uchelgais.**
5.9. CYLLID	
A yw cyfraniadau blynyddol cyfredol y partneriaid yn ddigonol ac yn gynaliadwy? Gosodwyd y cyfraniadau blynyddol ar y lefel isaf. Os bydd angen eu cynyddu, a fydd angen mecanwaith ariannu arnom e.e. (1) cyfraniadau cyfartal neu (2) cyfraniadau cymesur? Mae hefyd angen ystyried y "Cyfraniad Atodol" a'i statws. Mae'r cyfraniad a'r dosraniad atebolrwydd cyfredol yn seiliedig ar gyfraniadau craidd GA1 sy'n diystyru "Cyfraniad Atodol". Ystyriwyd bod y cyfraniadau cyfredol yn ddigonol ar hyn o bryd ac mae GA1 yn caniatáu ar gyfer uchafswm o 5% o gynnydd blynyddol. Fodd bynnag, mae angen rhoi sylw i'r mater o fynegeio cyfraniadau'r dyfodol.	**Mater i'r Swyddogion Cyllid ei adolygu ac adrodd arno yn unol â'r rhaglen waith.**
Byddwn angen gwerthusiad o opsiynau ar ddosrannu'r costau benthyca. Beth ddylem ni ei ystyried e.e. rhannu'r risg o fenthyca? Mae nifer o faterion rhyng-gysylltiedig cymhleth o amgylch cyfraniadau i e.e. costau benthyca, cyfrannedd a masnacholi y mae angen eu datblygu. Mae materion ariannol a chyfreithiol i fynd i'r afael â nhw. Yn ogystal, mae materion a fydd yn hysbysu'r gwaith o baratoi GA2, ond bydd hefyd yn berthnasol i Raglenni a Phrosiectau.	**Swyddfa Rhaglen a Swyddogion Cyllid a Chyfreithiol i adolygu ac adrodd ar yr opsiynau yn unol â'r Rhaglen Waith.**
5.10. YMGYSYLLTIAD Â RHANDDEILIAID	
Mae'r cynnydd tuag at Gytundeb Terfynol y Cynllun Twf a GA2 yn broses gyfochrog sy'n arwain at benderfyniadau gan Sefydliadau Partner. Mae hi'n bwysig y cynhelir cyfathrebu gyda'r sawl sy'n gwneud penderfyniadau drwy gydol y broses sy'n arwain at Gytundeb Terfynol y Cynllun Twf a GA2. Mae angen dealltwriaeth o lefel yr eglurder/sicrwydd cynharach sydd eu hangen ar rai safbwyntiau yn benodol ynghylch masnacholi er mwyn datblygu'r Achos Busnes.	**Mae angen cytuno ar raglen waith sydd wedi'i diweddaru a'i rhoi yn ei lle er mwyn ymdrin â'r llwybrau gwneud penderfyniadau.**

6. CASGLIAD

6.1. Nod yr adroddiad yw amlygu'r prif faterion a fydd yn ffurfio swmp y gwaith wrth ffurfio GA2. Amlygwyd materion eraill hefyd, a chaiff y rhain sylw fel rhan o ddatblygu GA2.

- Rheoli gwrthdaro buddiannau o fewn llywodraethu rhaglenni a phrosiectau;
- Monitro'r gwaith o Ddatblygu Cyd-bwyllgorau Corfforaethol a'r goblygiadau posib.

7. AMSERLEN

7.1. Roedd bwriad i gynnwys yr amserlen drafft i'r Bwrdd ar gyfer y cyfarfod ar yr 20fed o Fawrth. Bellach yn dilyn ardrawiad yr argyfwng COVID–19 mae llithriad anorfod wedi bod yn y bwriad ac mae amserlen ddiwygiedig wedi ei atodi ar gyfer cefnogi yr amcan o gael Cytundeb Terfynol mewn lle erbyn Rhagfyr 2020. Yn y cyd-destn yma mae'n briodol nodi fod y amserlen yma yn heriol ac yn mynd i olygu ymrwymiad gan y budd ddeiliaid i'w chyflawni. Yn anrofod mae elfennau sydd yn dal yn destun ail gychwyn er sefydlu amserlen penodol.

8. GOBLYGIADAU ARIANNOL

8.1. Nid oes unrhyw oblygiadau ariannol penodol.

9. GOBLYGIADAU CYFREITHIOL

9.1. Mae'r adroddiad yn ymdrin â pharatoi cytundeb llywodraethu cyfreithiol y bydd goblygiadau cyfreithiol iddo. Bydd y rhain yn destun cyngor a mewnbwn arbenigol wrth iddynt gael eu datblygu.

10. GOBLYGIADAU STAFFIO

10.1. Dim ar hyn o bryd.

11. EFFAITH AR GYDRADDOLDEB

11.1. Dim ar hyn o bryd.

12. YMGYNGHORIADAU A GYNHALIWYD

12.1. Trafodwyd cynnwys yr adroddiad hwn yn y Grŵp Cefnogaeth Weithredol ar 6 Mawrth, 2020.

ATODIADAU:

Atodiad 1	Amserlen ddiwygiedig ar gyfer paratoi GA2
Atodiad 2	Crynodeb o gynnwys GA2

YMATEB Y SWYDDOGION STATUDOL:

i. Swyddog Monitro - Awdurdod Lletya:

Awdur yr adroddiad.

ii. Swyddog Cyllid Statudol (Swyddog Adran 151 yr Awdurdod Lletya):

"Rwyf wedi cyfrannu at agweddau ariannol yn y Cynllun Prosiect Cytundeb Llywodraethu 2 diwygiedig yma, yn y Gweithdy Llywodraethu ac wedi hynny, ac rwy'n cefnogi'r cynnig i'r Bwrdd gymeradwyo'r Cynllun."

ATODIAD 1

Amserlen ddiwygiedig ar gyfer paratoi GA2

Gweithred	Dyddiad Dechrau	Dyddiad Gorffen	Arweinydd	Statws	Sylw
Cynhadledd gychwynnol gyda Pinsents	13/05/2019	13/05/2019	Cyfreithiol		
Cylchredeg rhestr o Faterion Cychwynnol a Holiadur gyda drafft cychwynnol GA1	23/08/2019	14/06/2019	Cyfreithiol		
Comisiynu ffrydiau gwaith / arweiniad penodol gan y Grŵp Gweithredol Cyllid a'r Partneriaid	20 Mai 2019	I'w benderfynu fel rhan o ffrwd gwaith o fewn amserlen gytûn yn seiliedig ar y Rhaglen Waith gyffredinol.	Arbenigedd Cyfreithiol a pherthnasol		
Adolygu'r ymatebion a pharatoi drafft gweithiol cychwynnol o GA2	17/06/2019	30/06/2019	Cyfreithiol		
Adrodd i'r Grŵp Gweithredol / Gweithdy	05/07/2019	05/07/2019	Cyfreithiol		
Cynnal Gweithdy gyda Pinsents i adolygu'r ymatebion	23/10/2019	23/10/2019			
Paratoi ail ddrafft diwygiedig o GA2	I'w baratoi a'i ddosbarthu ar 28/11/2020	Dyddiad cau i dderbyn Ymatebion 07/02/20	Cyfreithiol		
Adrodd ar gynnydd i'r Grŵp Gweithredol 6/2/2020		06/02/2020	Cyfreithiol		
Gweithdy Llywodraethu ar Faterion Allweddol		14/02/2020			
Adrodd ar gynnydd i'r Bwrdd Uchelgais		~~20/03/2020~~ 12/06/2020	Cyfreithiol		Adroddiad wedi ei gylchredeg
Cytuno ar sail Cyfraniadau'r Partneriaid ac atebolrwydd ac indemniad cymesur	06/03/2020	I'w gadarnhau	Swyddogion Cyllid y Partneriaid		Angen ei weithredu – Ond, mae hwn yn dasg fydd angen gweithio gyda Cyrff Partneriaid unigol i ddod i fodel. Bydd yn ffurfio rhan o GA2 ar gyfer cymeradwyaeth.
Adnabod Dewisiadau er mwyn dosbarthu costau benthyca tybiannol er mwyn	06/03/2020	I'w gadarnhau	Swyddfa Rhaglen		Angen ei weithredu – Ond, mae hwn yn dasg fydd angen gweithio gyda Cyrff Partneriaid unigol i ddod i fodel. Bydd yn ffurfio rhan o

ymdrin â llif arian negyddol					GA2 ar gyfer cymeradwyaeth.
Adnabod Dewisiadau Masnacholi ar gyfer Rhaglenni a Phrosiectau	06/03/2020	I'w gadarnhau			Adroddiad ar wahân i'r Bwrdd
Cynllun Busnes Cyffredinol	06/03/2020	Caiff hyn ei benderfynu yn sgil datblygiad y prosiect ehangach a pha mor aeddfed yw'r wybodaeth a chonsensws ar elfennau allweddol a fydd yn bwydo i mewn i'r ddogfen	Swyddfa Rhaglen		Angen ei weithredu – Ond, mae hwn yn dasg fydd angen gweithio gyda Cyrff Partneriaid unigol i ddod i fodel. Bydd yn ffurfio rhan o GA2 ar gyfer cymeradwyaeth.
Model Drafft ar gyfer Craffu	20/03/2020	31/07/2020	Gwasanaethau Cyfreithiol a Democratiaeth		Gellir paratoi hwn mewn tandem a'r uchod. Mae'r model a ffafrir sydd wedi ei sefydlu o amgylch Pwyllgorau Craffu Cyfredol yn dal angen cytundeb y Cynghorau unigol. Bydd yn ffurfio rhan o GA2 ar gyfer cymeradwyaeth.
Adroddiad i brosesau democrataidd a Phartneriaid ar fodelau arfaethedig a dogfennaeth terfynol		Hydref / Tachwedd 2020	Gwasanaethau Cyfreithiol a Democratiaeth		Dylai fod Pwyllgorau Craffu yn weithredol erbyn hyn.
Sicrhau cytundeb ar y drafft terfynol	Caiff hyn ei benderfynu yn sgil datblygiad y prosiect ehangach a pha mor aeddfed yw'r wybodaeth a chonsensws ar elfennau allweddol a fydd yn bwydo i mewn i'r cytundeb.	Tachwedd 2020	Cyfreithiol		Canlyniad yr uchod.
Paratoi drafft terfynol ar gyfer cadarnhad a chymeradwyaeth.	Bydd angen i hyn fod yn unol â'r Rhaglen Waith gyffredinol	Tachwedd/Rhagfyr 2020	Cyfreithiol		Dylai fod yn "fformaliti" i yn sgil cam blaenorol
Cwblhau'r Cytundeb	Yn gyfochrog â'r broses gymeradwyo ar gyfer y Cynllun Twf.	Rhagfyr 2020	Cyfreithiol		Dylai fod yn "fformaliti" yn sgil cam blaenorol

ATODIAD 2

Trosolwg o GA2

Na	Pennawd GA2	
1	DIFFINIADAU A DEHONGLIAD	
2	CYCHWYN, OES A THERFYNU	
3	EGWYDDORION AC AMCANION ALLWEDDOL	ATODLEN 1 - POLISI DIRPRWYO
4	LLYWODRAETHU	ATODLEN 2 - CYLCH GORCHWYL
5	GWNEUD PENDERFYNIADAU	RHAN 1 - CYLCH GORCHWYL Y CYD-BWYLLGOR
6	YR AWDURDOD LLETYA	RHAN 2 - CYLCH GORCHWYL Y TÎM GWEITHREDOL / GRŴP GWEITHREDOL
7	DYLETSWYDDAU'R AWDURDOD LLETYA	RHAN 3 - CYLCH GORCHWYL Y SWYDDFA RHAGLEN
8	DYLETSWYDDAU'R PARTÏON ERAILL	RHAN 4 - CYLCH GORCHWYL YR IS-BWYLLGORAU
9	CYD-BWYLLGOR	ATODLEN 6 - COD YMDDYGIAD AR GYFER YMGYNGHORWYR Y BWRDD UCHELGAIS
10	TÎM GWEITHREDOL / GRŴP GWEITHREDOL	
11	Y SWYDDFA RHAGLEN	
12	CRAFFU	
13	CYNLLUN BUSNES	ATODLEN 4 - PENAWDAU GWARIANT
14	Y BROSES GYMERADWYO	ATODLEN 5 - CYFNODAU CYFRIFYDDU
15	YMRWYMIAD Y PARTÏON A CHYFRANIADAU	ATODLEN 7 - ADRODDIAD CYFRIFOLDEBAU
16	TYNNU'R CYNLLUN TWF I LAWR	
17	LLINIARU	ATODLEN 8 - Y WELEDIGAETH TWF
18	CYFRIFOLDEBAU'R PARTÏON	ATODLEN 9 - CYNLLUN GWEITHREDU
19	TYNNU'N ÔL	ATODLEN 10 - CYNLLUN BUSNES CYFFREDINOL
20	CANLYNIADAU'R TERFYNIAD	ATODLEN 11 - CYNLLUNIAU BUSNES CYMERADWY
		ATODLEN 12 - CYNLLUN TWF
21	EIDDO DEALLUSOL	
22	CYFRINACHEDD A CHYHOEDDIADAU	
23	CONTRACTAU (HAWLIAU TRYDYDD PARTI)	
24	DATRYS ANGHYDFOD	
25	DIOGELU DATA	
26	RHYDDID GWYBODAETH A GWYBODAETH AMGYLCHEDDOL	
27	RHYBUDDION	
28	CYFRAITH LYWODRAETHOL	
29	ASEINIO	
30	ILDIO HAWL	

31	Y CYTUNDEB CYFAN	
32	GWRTHRANNAU	
33	PERTHYNAS Y PARTÏON	
34	CYFRIFOLDEBAU STATUDOL	